

лиха я и ми я дадох. Азъ налагахъ късата луличка и лакомо за-
смукахъ. Но, несмукналъ още нѣколко пѣти, листата въ лулата
пламнаха и опърлиха веждитѣ ми. Азъ се изплашихъ много и из-
пустнахъ лулата. Другаритѣ ми се смѣха съ гласъ, а моето сърдце
се свиваше отъ мъка. Страхувахъ се, че, ако родителитѣ ми се
научатъ, азъ не мога да ги погледна въ очитѣ, тъй като никои въ
нашата къща не пушеше, и това се смѣташе за голѣмо престѣпление.

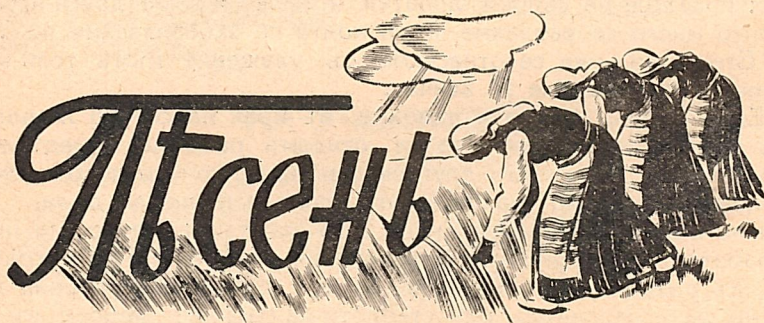
Разплакахъ се. Другаритѣ ми почнаха да ме утешаватъ, че
нѣма да съобщаватъ никому за това, при условие, че винаги ще
ги слушамъ. Азъ обещахъ, и тѣ ме предупредиха:

— Не устоишъ ли на думата си, ще кажемъ!

Отъ този день се почувствувахъ безъ собствена воля, като
куче вързано съ верига, края на която държатъ другаритѣ ми. Азъ
трѣбваше да изпълнявамъ всѣко тѣхно желание и да ги придру-
жавамъ навсѣкжде. Ако съмъ въ къщи, щомъ ми подсвирнѣха отъ
пѣтя, трѣбваше да напушамъ всичко и да бѣда съ тѣхъ. Често се
случваше, тъкмо сѣдахме да обѣдваме, и тѣ подсвирватъ. Азъ трѣб-
ваше да стана отъ софрата и по цѣлъ день гладенъ да скитамъ
съ тѣхъ по баиритѣ и рѣката. Ако ми се поискаше да не отида,
достатъчно бѣше да пошушнатъ: „ще кажемъ“, и азъ изгубвахъ
отново волята си. Тичахъ следъ тѣхъ и, безъ да протестирамъ за
нищо, изпълнявахъ всички тѣхни желания.

Това продължи нѣколко години, докато случката бѣ забра-
вена. Презъ това време азъ се чувствувахъ като робъ, който трѣбваше
непремѣнно да изпълнява волята на своитѣ господари.

Ив. Поповъ

По нивитѣ богати,
вижъ, сѣрпъ до сѣрпъ блести;
тамъ жъналъ е баща ти,
ще жънешъ днесъ и ти.

Земята диша будна,
гори отъ зной и плодъ,
и твоята пѣсенъ чудна
вещае новъ животъ.

Свѣткѣвична, свободна,
кънти, кънти далечъ,
ти, наша пѣсенъ родна,
ти, мъдра, свята речъ!...

И. Стубель